

6.17.6.1.1. Analýza rizik

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozp/identifikace-a-hodnoceni-rizik/zakladni-kroky-analyzy-a-hodnoceni-rizik/analiza-rizik>

Představuje odhad rizika na základě určení jeho prvků s přihlédnutím ke všem hlediskům.

Analýza rizika zahrnuje posouzení komplexu kritérií, která mohou ovlivňovat bezpečnost a spolehlivost člověka při výkonu práce. Jedná se o:

- **hygienická a bezpečnostní kritéria** – určují nezbytné podmínky pro neškodnou a bezpečnou práci a vylučující jeho zdravotní poškození,
- **antropometrická kritéria** – určují nezbytné podmínky pro rozměrové a prostorové řešení pracovišť,
- **fyziologická kritéria** – určují nezbytné podmínky pro optimální využití fyzické kapacity člověka,
- **psychologická kritéria** – určují nezbytné podmínky pro optimální využití smyslové a mentální výkonnosti člověka a podmínky pro optimální postoj a zainteresovanost člověka na výkonu práce
- **estetická kritéria** – určují nezbytné podmínky pro estetická řešení pracovišť,
- **integrální kritéria** – určují nezbytné podmínky pro posouzení efektivnosti a chování člověka v pracovním procesu.

Analýza rizik může být:

- **kvalitativní** – při hodnocení se používá slovní vyjádření různého stupně pravděpodobnosti a důsledků. Využít ji lze především v jednoduchých provozech nebo pokud chybí číselné údaje pro kvantitativní hodnocení,

- **semikvantitativní** – hodnocení používá kvalitativně popsané stupnice, které mají přiděleny číselné hodnoty, jejichž kombinací se určí míra rizika. Slouží jako východisko k bezpečnostním opatřením v provozu (např. bodová metoda),
- **kvantitativní** – hodnocení používá numerické hodnoty pravděpodobnosti (1x za 100000 cyklů, 1 úraz na 100000 pracovníků apod.) a důsledku nežádoucího jevu (hodnota v korunách, stupeň poškození zdraví, apod.). Používá se při přísném a důsledném hodnocení rizik, hlavně při konstruování strojů, při používání nebezpečných látek apod.

Pro subjektivní stanovení pravděpodobnosti vzniku následků je třeba vzít v úvahu **další aspekty**:

- počet exponovaných osob,
- frekvenci a trvání expozice,
- možnost selhání služeb (např. dodávky elektřiny, vody aj.),
- možnost selhání zařízení, technických komponent a bezpečnostních zařízení,
- expozici aerosolům a částicím,
- ochranu zajišťovanou OOPP,
- nebezpečné jednání (neúmyslné chyby, opomenutí a porušení předpisů a pracovních postupů) zaměstnanců, kteří nemusejí vědět o nebezpečí, nemusí mít znalosti, schopnosti, zkušenosti pro výkon činnosti, podcení riziko, podcení důležitost pracovních postupů pro bezpečnost apod.

Výsledkem analýzy rizika je stanovení míry jednotlivých rizik, reprezentovaných **kombinací (součinem) závažnosti následků (N) a jeho pravděpodobnosti (P)**.
